

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,
tehty 5 päivänä maaliskuuta 2003,
valtiontuesta, jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo myöntää CDC Group plc:lle

(tiedoksiannettu numerolla K(2003) 651)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2003/590/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti komissiolle 17 päivänä tammikuuta 2001 päivätyllä kirjeellä CDC Group plc:lle myönnettävästä tuesta. Jäsenvaltio toimitti komissiolle lisätietoja 5 päivänä kesäkuuta 2001 päivätyllä kirjeellä (kirjattiin saapuneeksi 8 päivänä kesäkuuta 2001), 18 päivänä syyskuuta 2001 päivätyllä kirjeellä (kirjattiin saapuneeksi 21 päivänä syyskuuta 2001) sekä 29 päivänä toukokuuta 2002 päivätyllä kirjeellä (kirjattiin saapuneeksi 7 päivänä kesäkuuta 2002).
- (2) Komissio ilmoitti Yhdistyneelle kuningaskunnalle 2 päivänä heinäkuuta 2002 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa tämän tuen osalta EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.
- (3) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa tästä tuesta.
- (4) Komissio ei ole saanut huomautuksia asianomaisilta.

2. YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TUESTA

- (5) Järjestelmällä pyritään tukemaan Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen kehitys yhteistyöpolitiikkaa. Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan useimmat ulkomaiset

kehitysmaasijoitukset tehdään muutamaa vauraimpaan kehitysmaahan. Yleisen käsityksen mukaan köyhempien maiden rahoitussektori on alikehittynyt, eikä viranomaisilta ja markkinoilta saada riittävästi tietoa sijoitusmahdollisuuksista ja potentiaalisista tuotoista.

- (6) Toimenpiteen oikeusperusta on vuoden 1999 CDC-laki.
- (7) Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus tekee pääosan sijoituksistaan köyhempiin maihin CDC Group plc:n kautta (jäljempänä 'CDC'). CDC:n toiminnan tarkoitus on luoda mahdollisimman hyvät olosuhteet elinkelpoisten yritysten perustamiselle ja niiden pitkän aikavälin kasvulle kehitysmaissa, erityisesti köyhemmissä maissa. CDC ei ole verosuunnittelun väline eikä sillä myöskään pyritä kotiuttamaan passiivisia tuloja. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset muuttavat CDC:n julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudeksi (public private partnership) ja pyrkivät näin lisäämään yksityisiä sijoituksia köyhempiin valtioihin. CDC:n odotetaan korjaavan markkinahäiriö osoittamalla, että näille sijoituksille voidaan saada riittävän hyvä tuotto. Hallitus on asettanut CDC:n toiminnalle puitteet, joiden mukaan sen on tehtävä 70 prosenttia sijoituksistaan (yhteisarvon mukaan laskettuna) köyhempiin kehitysmaihin ⁽³⁾ tulevien viisivuotiskausien aikana ja pyrittävä suuntaamaan ainakin puolet uusista investoinneista Saharan eteläpuoliseen Afrikkaan ja Etelä-Aasiaan.
- (8) Yhdistyneen kuningaskunnan alkuperäinen tarkoitus oli myydä enemmistö CDC:n osakkeista varsin pian. Viranomaiset kuitenkin ilmoittivat komissiolle 12 päivänä elokuuta 2002 päivätyllä kirjeellä, että osakkeista ei nykyisessä markkinatilanteessa saada riittävän hyvää hintaa. Osakkeiden myynti on kuitenkin tulevaisuuden tavoite, ja silloin CDC:n tarjoamista sijoitusmahdollisuuksista järjestetään avoin kilpailu ja annetaan yksityiskohtaiset tiedot.

⁽¹⁾ EYVL C 223, 19.9.2002, s. 6.

⁽²⁾ Ks. alaviite 1.

⁽³⁾ Köyhemmät kehitysmaat ovat maita, jotka Maailmanpankki luokitteli vuonna 1998 alhaisen tulotason maiksi. Tähän luokkaan kuuluvat myös Maailmanpankin vuonna 1998 alemman keskitulotason maiksi luokittelemat maat, joiden BKT asukasta kohti on vähemmän kuin alemman keskitulotason maiden painotettu keskiarvo. Määritelmä kattaa myös ne 11 maata, joista Maailmanpankki ei toistaiseksi kerää BKT-tietoja.

- (9) Tuen myötä CDC:lle annetaan sijoitusyhtiön asema, vaikka yhtiö ei täytäkään kaikkia Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännössä sijoitusyhtiölle asetettavia teknisiä vaatimuksia. Tärkein seuraus on se, että CDC vapautetaan muiden sijoitusyhtiöiden tapaan tuloverosta ja sijoitustoiminnasta saatavista tuotoista kannettavista veroista. CDC:hen sijoittavat tahot vastaavat itse omista veroseuraamuksistaan. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan yksityiset sijoittajat eivät osallistu CDC-kumppanuuteen, jos se ei tarjoa veroetuja.
- (10) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan on mahdotonta sanoa, kuinka kauan positiivisten vaikutusten syntyminen kestää, mutta aikaa ennustetaan tarvittavan yli kymmenen vuotta. Viranomaiset väittävät, että yksityiset sijoittajat eivät olisi kiinnostuneita hankkeesta, jos komissio antaa hyväksynnän vain kymmeneksi vuodeksi. Tämän vuoksi toimenpiteen kesto ei ole määritelty.
- (11) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset arvioivat tuen vaikutuksen olevan vähäinen, koska verovapautuksen kokonaisarvo lieenee alle 50 miljoonaa Englannin puntaa (noin 80 miljoonaa euroa). Summa on pieni suhteessa kehitysmaihin tehtävien ulkomaisten suorien sijoitusten kokonaismäärään, joka oli noin 100 miljardia puntaa (noin 160 miljardia euroa) vuonna 1997. Suurimman osan näistä varoista ovat sijoittaneet monenkeskiset ja eurooppalaisten kehitysrahoitusyhtiöiden yhteenliittymään (European Development Finance Institutions, EDFI) kuuluvat rahoituslaitokset kuten Kansainvälinen rahoituslaitos (IFI) ja Euroopan investointipankki. Nämä ovat verojärjestelmän ulkopuolisia ylikansallisia toimielimiä. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toteavat, että Saharan eteläpuoliseen Afrikkaan ja Etelä-Aasiaan suuntautui vain 4 prosenttia kaikista kehitysmaihin tehdyistä yksityisistä sijoituksista vuonna 1997. CDC:n tärkeimmät julkiset ja yksityiset kilpailijat ovat todennäköisesti kehittyvien markkinoiden sijoittajarahastoja tai pääomasijoitusrahastoja (private equity funds) sekä eettisiä rahastoja. Välillisesti kilpailijoita saattavat olla suuret monikansalliset yhtiöt, jotka keräävät varoja rahoittaakseen yritysostoja maissa, joissa CDC toimii. Yksittäisten sijoitusten tasolla kilpailuun saattavat osallistua markkinatoimijat (esimerkiksi yritykset, jotka jo toimivat CDC:n tavoittelemalla alalla), muut pääomasijoitusrahastot (mukaan lukien kehitysrahoituslaitokset) tai hyvän sijoituskohteen havainneet yrittäjät.

2.1 Päätös EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamisesta

- (12) Komissio teki 2 päivänä heinäkuuta 2002 päätöksen, jonka mukaan tuki soveltuu yhteismarkkinoille, koska se suuntautuu kehitysyhteistyöhön ja sisältää useita valtiontuesta ja riskipääomasta annetussa tiedonannossa (⁴)

määritettyjä positiivisia tekijöitä. Komissio kuitenkin epäili tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille, koska tukijärjestelmän voimassaoloaikaa ei ole määritetty, ja päätti aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn. Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esitettiin seuraavat epäilyt:

- a) komissio ei periaatteessa hyväksy rajoittamattomaksi ajaksi verotuksellista valtiontukea, jonka määrää ei ole ilmoitettu;
- b) valtiontukea ei ole tarkoitettu pysyväksi järjestelyksi vaan se on tilapäinen toimenpide, jolla pyritään ratkaisemaan nimettyjä ongelmia. Lopullinen tavoite on muodostaa markkinat, jotka toimivat tehokkaasti ilman valtion tukitoimia. Komissio katsoo, että valtiontukiohjelmiä on tarkasteltava säännöllisesti, jotta voidaan harkita, onko tuki enää tarpeen vallitsevassa markkinatilanteessa;
- c) valtiontuesta ja riskipääomasta annetun tiedonannon IX kohdassa todetaan, että riskipääomasijoitukset ovat nopeasti kehittyvä ala yhteisön taloudessa. Muun muassa tämän vuoksi tiedonannon soveltamisen voimassaoloaika on rajattu viiteen vuoteen, ja komissio varaa itselleen oikeuden muuttaa lähestymistapaansa kyseisen ajanjakson aikana. CDC ei harjoita tiedonannossa tarkoitettua riskipääomasijoittamista, mutta komissio ei voi sulkea pois mahdollisuutta, että eettisten sijoitusrahastojen markkinoiden kehityksen vuoksi CDC:lle myönnettävä tuki vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan huomattavasti nykyistä enemmän;
- d) komission näkemyksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten esittämät perustelut eivät anna aihetta poiketa käytännöstä, jonka mukaan kaikkien valtiontukien on oltava ajallisesti rajattuja, ja niiden voimassaolon jatkamista voidaan pyytää uudella ilmoituksella. Komissio ei etenkään usko, että kymmeneen vuoteen rajoitettu hyväksyntä vähentäisi merkittävästi yksityisten sijoittajien halua sijoittaa CDC:hen;
- e) jos tuki olisi jatkuvaa, komissio ja jäsenvaltiot eivät tietäisi, mitkä tukijärjestelmät ovat voimassa tietyssä jäsenvaltiossa. Tukien läpinäkyvyyttä voidaan parantaa säännöllisillä ilmoituksilla, joiden perusteella komissio tekee päätökset;
- f) Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa jäsenvaltioita kehoitettiin jälleen alentamaan valtiontukien kokonaismäärää. Aikarajojen asettaminen noudattaa tätä lähestymistapaa;

(⁴) EYVL C 253, 21.8.2001, s. 3.

- g) kestoltaan rajoittamaton verovapaus näyttäisi olevan ristiriidassa haitallisen verokilpailun rajoittamista koskeviin Euroopan unionin ja OECD:n aloitteisiin sisältyvien periaatteiden kanssa. Ne on esitetty EU:n menettelysäännöissä (jotka hyväksyttiin 1 päivänä joulukuuta 1997 osana veropakettia) ja OECD:n vuonna 1998 julkaisemassa raportissa "Harmful Tax Competition: an Emerging Global Issue";
- h) useat CDC:n mahdollisista sijoituskohteista ovat ehdokasmaita, jotka neuvottelevat parhaillaan Euroopan unionin jäsenyydestä. Komissio ei usko, että CDC pystyy sijoittamaan näihin maihin sen jälkeen, kun niistä on tullut EU:n jäsenvaltioita.

3. YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN HUOMAUTUKSET

- (13) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset totesivat jo 29 päivänä toukokuuta 2002 lähettämässään kirjeessä, että komissio voi yksipuolisesti ryhtyä milloin vain perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan mukaisiin toimiin, jos se katsoo, että tuen tavoitteet on saavutettu tai olosuhteiden muutokset ovat vaikuttaneet CDC:n erikoisverokohtelun tarpeellisuuteen.
- (14) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset viittaavat 12 päivänä elokuuta 2002 päivättyä kirjeessään, joka kirjattiin saapuneeksi 19 päivänä elokuuta 2002, komission ja neuvoston marraskuussa 2000 antamaan yhteiseen julistukseen⁽³⁾ yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikasta, jossa korostettiin kehitysmaiden yksityissektorin kehityksen tärkeyttä. CDC on keskeinen osa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten lähestymistapaa tässä asiassa. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset viittaavat myös perustamissopimuksen 178 artiklaan, jonka mukaan yhteisö ottaa 177 artiklassa tarkoitetut tavoitteet huomioon sellaisessa noudattamassaan politiikassa, joka on omiaan vaikuttamaan kehitysmaihiin. Viranomaisten mukaan CDC:n tavoitteita ei voida saavuttaa kymmenessä vuodessa, mikä on komission asettama tavallinen aikaraja.
- (15) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset tekivät seuraavat huomautukset johdanto-osan 12 kappaleessa esitettyihin komission epäilyksiin:
- a) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät selvittäneensä ehdotetun tuen määrän ja ilmoittavat komissiolle aikovansa kumota CDC:lle myönnetyn verohelpotuksen heti, kun markkinahäiriö on korjattu eikä tukea enää tarvita;
- b) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset myöntävät, että tuen tulee olla tilapäinen toimenpide, jonka tavoite on luoda tehokkaasti toimivat markkinat pääoman sijoittamiseen köyhempiin kehitysmaihiin ilman valtion tukitoimia. CDC:lle myönnetään vain se määrä tukea, joka on tarpeen markkinoiden kehityksen perusteella;
- c) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset myöntävät, että riskipääomasijoitukset ovat nopeasti kehittyvä ala yhteisön taloudessa. Viranomaiset toivovat, että tämän nopean kehityksen yhteydessä myös eettiset sijoitukset köyhempiin kehitysmaihiin lisääntyvät. Ne ovat komission kanssa samaa mieltä siitä, että CDC:n toimintaan eivät kuulu tiedonannossa tarkoitetut riskipääomasijoitukset;
- d) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toteavat, että kymmeneen vuoteen rajoitettu hyväksyntä ei toimi käytännössä. CDC keskittää toimintaansa useisiin rahastoihin alalla vallitsevan käytännön mukaisesti. Nämä rahastot toimivat yleensä kymmenen vuotta, minkä jälkeen tuotot palautetaan sijoittajille. Vuosi komission hyväksynnän jälkeen perustettu rahasto ei näin ollen voisi palauttaa tuottoja sijoittajille tuen voimassaolon aikana. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten pitäisi siis tehdä uusi ilmoitus ennen jokaisen rahaston perustamista. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten arvioiden mukaan tarvitaan 40–50 vuotta ennen kuin markkinahäiriö on korjattu kehittyville markkinoille tehtävissä pääomasijoituksissa. Aikajännettä joudutaan kenties vielä pidentämään, kun otetaan huomioon syyskuun 11. päivän 2001 tapahtumien vaikutus pääomamarkkinoihin. Edellä mainittujen syiden vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset katsovat, että kymmeneksi vuodeksi myönnetty hyväksyntä ei ole riittävä. Komissio ei usko, että kymmeneen vuoteen rajoitettu hyväksyntä vähentäisi merkittävästi yksityisten sijoittajien halua sijoittaa CDC:hen. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toteavat vastineessaan, että tämä neuvo on saatu investointipankilta, joka toimii Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen taloudellisena neuvonantajana CDC:tä koskevista asioista. Yksityisille sijoittajille ei voida varmuudella luvata, että komission alkuperäinen hyväksyntä uusitaan kymmenen vuoden kuluttua. Hyväksynnän uusimatta jättäminen vaikuttaisi merkittävästi sijoitusten arvoon.
- e) ongelma, joka liittyy epätietoisuuteen eri valtiontukijärjestelmien voimassaolosta, voidaan ratkaista erikseen;
- f) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat tietoisia Barcelonan Eurooppa-neuvoston kokouksessa maaliskuussa 2002 annetuista suosituksista ja toteavat, että valtiontukien määrä on Yhdistyneessä kuningaskunnassa laskussa Barcelonan päätelmien mukaisesti. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset korostavat myös, että Barcelonan päätelmissä ei edellytä valtiontukitoimien ajallista rajoittamista (viranomaiset kuitenkin toteavat että tukien kestoa on tarpeen mukaan syytä rajoittaa) vaan kehoitetaan jäsenvaltioita kohdistamaan valtiontuot markkinahäiriöihin, jollaisesta on kyse CDC:n tapauksessa;

⁽³⁾ EU:n tiedote nro 11-2000, Kehitysyhteistyö (1/10) 1.6.43. Neuvoston ja komission julkilausuma yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikasta.

- g) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten näemyksen mukaan ehdotettu toimenpide ei aiheuta Euroopan unionin ja OECD:n aloitteissa tarkoitettua haitallista verokilpailua. Haitallista verokilpailua koskevassa aloitteessa kyseistä ilmaisua käytetään kuvaamaan epäoikeudenmukaista toimenpidettä, joka vaikuttaa merkittävästi liiketoiminnan sijoittumiseen unionin alueella. Tätä määritelmää ei voida soveltaa ehdotettuun toimenpiteeseen, koska sen tavoite ei ole keskittää liiketoimintaa yksittäiseen jäsenvaltioon vaan lisätä sijoituksia köyhempiin kehitysmaihin.
- h) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset myöntävät, että CDC:n ei pitäisi sijoittaa maihin, joista on tullut EU:n jäsenvaltioita. Tämä kysymys ratkaistaan sopivana ajankohtana.

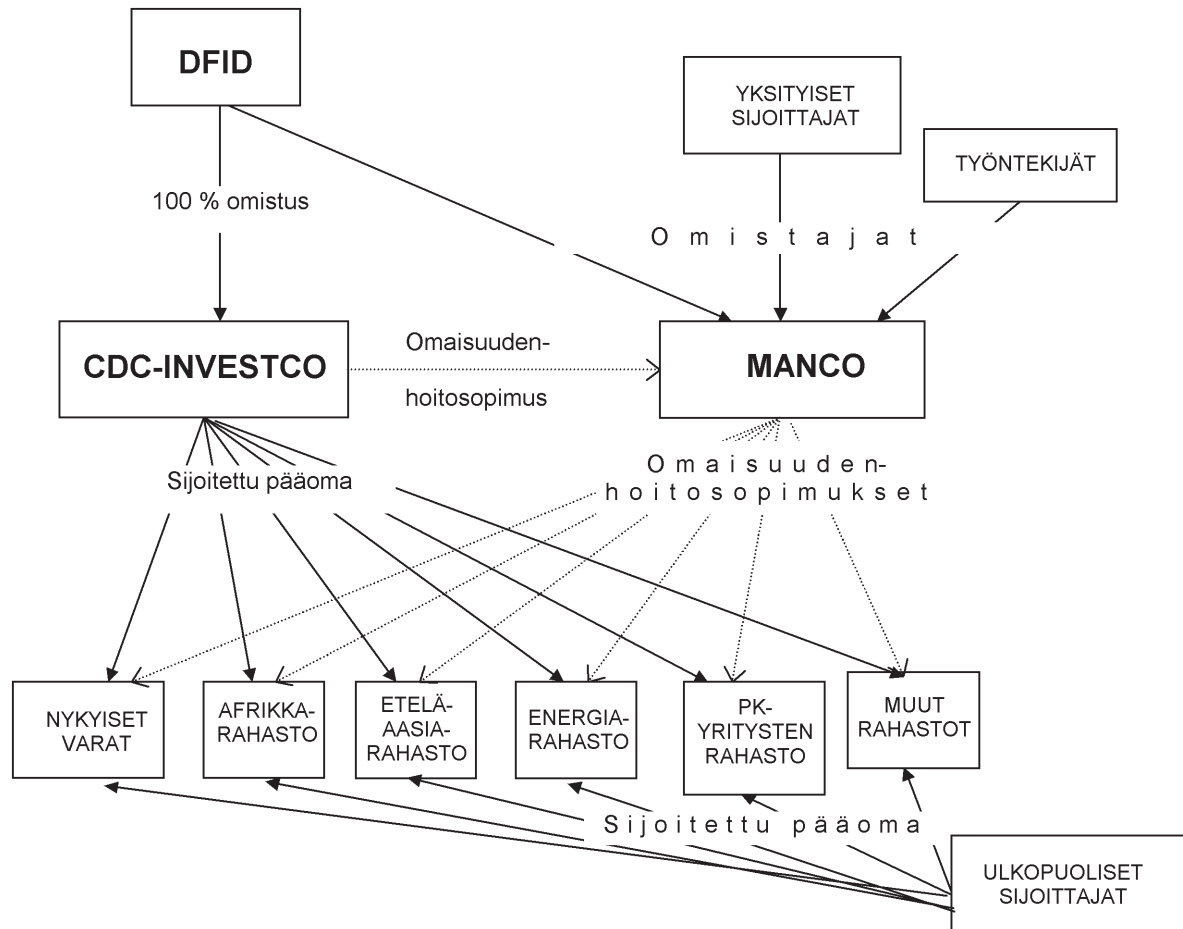
3.1 Uudet tiedot — CDC Group plc:n uudelleenjärjestely

- (16) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset lähettivät 27 päivänä syyskuuta 2002 päivätyllä kirjeellä (kirjattiin saapuneeksi 7 päivänä lokakuuta 2002) ja 18 päivänä marraskuuta 2002 päivätyllä kirjeellä (kirjattiin saapuneeksi 22 päivänä marraskuuta 2002) uusia tietoja ja pyysivät komissiota ottamaan ne huomioon menettelyn lopettamista koskevassa päätöksessään.
- (17) Uudet tiedot liittyivät CDC:n uudelleenjärjestelyyn, jota pidetään tarpeellisena koska nykyisen hallintorakenteen mukaan CDC:n varojen hoidosta ei voida kilpailla. Keskipitkällä aikavälillä ehdotettu uudelleenjärjestely johtaa markkinoihin, joilla esiintyy enemmän kilpailua köyhempiin kehitysmaihin tehtävien sijoitusten hoidosta.
- (18) Uudelleenjärjestelyn myötä CDC jaetaan kahdeksi liiketoimintayksiköksi:
- "CDC-Investcon" ⁽⁶⁾ (nykyinen CDC, jonka yhtiöjärjestykseen tehdään joitakin muutoksia) hallinnassa ovat entisin järjestelyin CDC:n ja sen tytäryhtiöiden käteis- ja sijoitusvarat. CDC-Investco hyöttyy verovapautuksesta, joka toteutetaan nykyisen menettelyn mukaisesti.
 - Uusi sijoitusrahastoyhtiö "Manco" ⁽⁷⁾ perustaa sijoitusrahastoja keskittyen aluksi maantieteellisesti Afrikkaan ja Etelä-Aasiaan ja alakohtaisesti energia-alalle ja pk-yrityksiin. Rahastot toimivat kokonaan tai osittain liikeyrityksenä tai osakkuusyhtiönä, jonka omistajia ovat sijoittajat omistusosuksiensa suhteessa. Rahastoilla on toiminnan tarkoituksen mukaan laadittu yhtiöjärjestys. Rahastolla on rahastonhoitaja ("Fundco"), jonka henkilökunnan ammattitaidosta ja kokemuksesta vastaa Manco.
- (19) Mancon omistaa aluksi kokonaan valtio, jota edustaa kansainvälisen kehitysyhteistyön ministeriö (Department for International Development, DFID). Mancon omistusosuuksia pyritään kuitenkin myymään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa avoimen markkinaehtoisin kilpailun kautta yksityisille sijoittajille. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten saamien neuvojen mukaan Mancon omistuksen myynti voidaan toteuttaa nykyisessä markkinatilanteessa, koska se on pienimuotoisempi ja yksinkertaisempi toimenpide kuin CDC:n myynti. Valtio omistaa CDC-Investcon kokonaan uudelleenjärjestelyn ajan, mutta yksityiset sijoittajat on tarkoitus saada mukaan CDC-Investcon toimintaan heti olosuhteiden salliessa. Seuraavassa kuviossa esitetään toimenpiteen sisältö ⁽⁸⁾:

⁽⁶⁾ "CDC-Investco" ja "Manco" ovat alustavia nimiä.

⁽⁷⁾ Katso alaviite 5.

⁽⁸⁾ Lähde: Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset.

(20) Rahastoyhtiön ja rahastoperheen muodostama rakenne on yleisesti tunnustettu kansainvälisellä omaisuudenhoidonalalla. Tällä rakenteella katsotaan olevan CDC:n kannalta seuraavat edut. Jokaisella rahastolla olisi oma sijoitusten odotettu tuotto, riskiprofiili ja muut erityispiirteet, joten potentiaaliset yksityiset sijoittajat voisivat valita sijoitusstrategiaansa sopivat rahastot. Toisaalta voitaisiin paremmin muuttaa pääomasijoittajien liioiteltua näkemystä köyhempiin maihin tehtäviin sijoitukseen sisältyvästä riskistä osoittamalla, että erikoistuneet rahastot voivat onnistua niille sopivilla markkinoilla. Rahastorakenne tekee lisäksi toiminnasta läpinäkyvämpää ja antaa hallitukselle paremmat mahdollisuudet tarkkailla hallintokuluja ja toiminnan tuloksellisuutta sekä ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin mikäli tulokset eivät vastaa odotuksia.

3.1.1 Ehdotettu CDC-Investcon ja Mancon välinen sopimus

(21) CDC-Investcon on tarkoitus tehdä viiden vuoden sopimus pääoman sijoittamisesta Mancon perustamiin ja hallinnoimiin rahastoihin. Näin varmistetaan, että Mancon liiketoimintasuunnitelma on toteutettavissa ja uudesta yhtiöstä tulee taloudellisesti elinkelpoinen. Sopimukseen sisältyvät ehdot myös CDC:n nykyisen sijoitus-salkun hoidosta, ja näin varmistetaan nykyisten hankkeiden keskittyminen kehitysyhteistyöhön.

(22) Noudatettuaan viisi vuotta pääsopimusta CDC-Investco voisi sijoittaa jäljellä olevan pääomansa muihinkin kuin Mancon perustamiin rahastoihin ja hankkia omaisuudenhoitopalveluja kilpailuttamalla. CDC-Investco voisi halutessaan valita muitakin omaisuudenhoitajia kuin Mancon, joten kymmenen vuoden kuluttua sillä olisi useita omaisuudenhoitajia, joista yksi olisi Manco. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset odottavat vastavasti, että Manco toimii tulevaisuudessa CDC-Investcon lisäksi useiden muidenkin sijoittajien omaisuudenhoitajana. CDC-Investco ja Manco keskittyvät myös niiden välisen sopimuksen voimassaoloajan päättymisen jälkeen kehitysyhteistyöhön köyhemmissä maissa.

(23) Sijoitusrahastojen hoidossa sovelletaan yleensä vakio-muotoisia sopimuksia ja CDC-Investcon ja Mancon välisen sopimuksen oletetaan pääosin noudattavan alalla vallitsevia käytäntöjä. Mahdolliset muista poikkeavat sopimusehdot ovat seuraavanlaisia:

- a) Manco veloitetaan toimimaan CDC:n "vaikutuspiiriin" kuuluvissa maissa sekä noudattamaan CDC:n nykyisten arvojen mukaisia yhteiskunnallisesti vastuullisia liiketoiminnallisia ja muita periaatteita;

- b) CDC-Investco velvoitetaan tekemään tietty määrä sijoituksia ensimmäisten viiden vuoden aikana perustettaviin Mancon hallinnoimiin rahastoihin,
- c) rahastoissa voidaan soveltaa erilaisia hallinnointipalkkioita riippuen siitä, sijoittaako rahastoon CDC-Investcon lisäksi muitakin sijoittajia. CDC-Investco on ainoa sijoittaja vähiten houkuttelevissa rahastoissa. Näissä rahastoissa palkkiot saattavat olla hieman keskimääräistä suuremmat, mutta ne eivät kuitenkaan saa ylittää nykyistä tasoa. Jos CDC-Investco sijoittaa samaan rahastoon yksityisten sijoittajien kanssa, kaikki maksavat samat hallinnointipalkkiot.

3.1.2 Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten huomautukset

- (24) Ilman uudelleenjärjestelyä CDC:n johdolla olisi jatkuva oikeus hoitaa CDC:n varoja, kun taas ehdotetun sopimuksen voimassaoloaika on rajoitettu. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset uskovat ehdotettujen toimien edistävän kilpailua.
- (25) Yhdistyneen kuningaskunnan tekemään ilmoitukseen sisältyvät CDC:n verovapautusta koskevat huomautukset pätevät edelleen. Uudelleenjärjestelyn katsotaan olevan valtiontuesta ja riskipääomasta annetun komission tiedonannon mukainen, koska Mancosta tulee uusi innovatiivinen yritys, joka keskittyy häiriöiden korjaamiseen köyhempien kehitysmaiden riskipääomamarkkinoilla. Lisäksi Manco tekee sijoituspäätöksensä markkinatalouden periaatteiden mukaisesti ilman toimintatukea tai aiheuttamatta markkinoiden vääristymistä. Uudelleenjärjestelyn toivotaan nopeuttavan prosessia, jonka avulla CDC pystyy korjaamaan häiriöitä köyhempien maiden riskipääomamarkkinoilla.

4. TUEN ARVIOINTI

4.1 EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki

4.1.1 Verovapautus

- (26) Menettelyn aikana ei ole saatu uusia tietoja, jotka vaikuttaisivat komission alkuperäiseen arvioon, jonka mukaan verovapautus merkitsee valtiontukea CDC Group plc:lle. Verovapautus johtaa verotulojen menetykseen ja vähentää näin ollen valtion varoja⁽⁹⁾. Toimenpide on vain CDC:n saatavilla, joten se on luonteeltaan erityinen. CDC saa etua sijoitusyhtiön asemasta ja sen myötä verovapautuksesta. Ilman sitä CDC ei pystyisi houkuttelemaan lainkaan sijoituspääomaa. Mitä tulee vaikutuksiin

jäsenvaltioiden välisessä kaupassa, komissio katsoo edelleen, että jäsenvaltioiden väliset sijoitusvirrat muuttuvat, kun kansainvälisille rahoitusmarkkinoille perustetaan uusi toimija valtion tuella. Tässä tapauksessa vaikutusta kauppaan ja kilpailuun pidetään kuitenkin rajoitettuna, koska CDC Group plc:n sijoitustoiminta on erikoistunutta.

Jäljempänä tuensaajaa kutsutaan nimellä "CDC-Investco".

4.1.2 Uudelleenjärjestely

- (27) Kuten Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat todenneet, CDC-Investcon ja Mancon sopimuksessa on kolmenlaisia poikkeuksellisia ehtoja.

a) Manco velvoitetaan toimimaan CDC:n "vaikutuspiiriin" kuuluvissa maissa sekä noudattamaan CDC:n nykyisten arvojen mukaisia yhteiskunnallisesti vastuullisia liiketoiminnallisia ja muita periaatteita. Tähän toimenpiteeseen ei käytetä valtion varoja, joten se ei ole valtiontukea;

b) CDC-Investco velvoitetaan tekemään tietty määrä sijoituksia ensimmäisten viiden toimintavuoden aikana perustettaviin Mancon hoitamiin rahastoihin. Jotta sijoitetut varat ovat perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja, yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kolmen ehdon on täyttyttävä: i) kyseessä on oltava julkiset varat; ii) toimenpiteen on oltava valtion toteuttama; ja iii) varat on sijoitettava samoin kuin markkinataloudessa järkevästi toimiva sijoittaja olisi tehnyt⁽¹⁰⁾.

Komissio arvioi käsiteltävänä olevassa asiassa ehtojen täyttymistä seuraavasti:

- i) CDC-Investco on aluksi kokonaan valtion omistuksessa ja yksityistämistä on lykätty toistaiseksi. Viranomaisilla on sijoituspäätöksiä tehtäessä selvästi määräävä asema CDC-Investcossa, joten yrityksen varat ovat julkisia varoja;
- ii) valtio on suunnitellut toimenpiteen ja ilmoittanut siitä;
- iii) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toteavat, että emoyhtiön ydintoiminnon ulkoistaminen on poikkeuksellinen toimenpide, joten ehdotettu sopimus poikkeaa jonkin verran markkinanormeista.

Toimenpiteeseen sisältyy siis perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja.

⁽⁹⁾ Menetettyjen verotulojen määrä riippuu siitä, mitä verokantaa CDC:hen sijoitaviin tahoihin sovelletaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Ks. myös komission päätös asiassa 56/2001 (EYVL C 223, 19.9.2002, s. 6).

⁽¹⁰⁾ Ks. esimerkiksi asiassa C-482/99 Ranskan tasavalta v. komissio annettu tuomio. (Kok. 2002, s. 4397).

CDC-Investco antaa sitoumuksen vain Mancolle, joten toimenpide on erityinen. Osa Mancon pääomasta yksityistetään mahdollisimman pian, ja varojen sitouttaminen viideksi vuodeksi hyödyttää yksityistä rahastoyhtiötä, koska se takaa vakaat tuotot hallinnointipalkkioista. Mancon mittakaavassa harjoitettava omaisuudenhoito on kansainvälistä toimintaa. Toimenpiteellä pyritään varmistamaan yrityksen elinkelpoisuus kyseisillä markkinoilla. Tämän vuoksi toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio katsoo, että CDC-Investcon Mancolle antama sitoumus on perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tuen määrää ei voida selvittää.

Manco yksityistetään avoimella, kilpailua edistävällä tavalla. Komissio katsoo, että tässä vaiheessa ei esiinny valikoivuutta eikä tukea siirretä Mancossa yksityisille sijoittajille;

- c) Hallinnointipalkkiot on määritelty kustannusten mukaan, vaikka ne vaihtelevat rahastokohtaisesti. CDC-Investcon sijoittaessa samoihin rahastoihin kuin yksityiset sijoittajat kaikilta sijoittajilta peritään samat hallinnointipalkkiot. Komission näkemyksen mukaan Mancolle tai yksityisille sijoittajille ei koidu etua eikä hallinnointipalkkioiden vaihtelu rahastojen välillä muodosta perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

4.2 Tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla

- (28) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan komissio voi myöntää poikkeuksen tuelle tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Tässä tapauksessa tuella pyritään helpottamaan EU:n yksityisten sijoittajien riskipääomasijoituksia köyhempien kehitysmaiden yrityksiin. Seuraavassa käsitellään erikseen kahta tukitoimenpidettä.

4.2.1 Verovapautus

- (29) Komissio ei sinänsä epäillyt tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille päättäessään aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn. CDC-Investcolle myönnettävä tuki noudattaa yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikkaa, josta määrätään perustamissopimuksen 177 artiklassa. Tukijärjestelmä sisältää myös useita valtiontuesta ja riskipääomasta annetussa komission

tiedonannossa kuvattuja positiivisia tekijöitä. Useilla näistä kriteereistä pyritään varmistamaan, että varat sijoitetaan ja niitä hoidetaan markkinaolosuhteiden mukaan. Erillisen rahastoyhtiön perustaminen ja yksityistäminen itse asiassa helpottaa eräiden tukeen kohdistettavien vaatimusten täyttämistä.

- (30) Esitetyt epäilykset koskevat pääasiassa tuen kestoa, jota ei määritetty ilmoituksessa. Komissio ei periaatteessa hyväksy rajoittamattomaksi ajaksi verotuksellista valtiontukea, jonka määrää ei ole ilmoitettu. Komissio katsoo, että kyseisten tukien pitäisi olla tilapäisiä, koska lopullinen tavoite on muodostaa markkinat, jotka toimivat tehokkaasti ilman valtion tukitoimia. Riskipääomamarkkinat kehittyvät yleensä nopeasti, joten ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että ilmoitettu tuki vääristää markkinoita ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tulevaisuudessa selvästi nykyistä enemmän.

- (31) Mikäli riskipääomamarkkinoiden kehitys johtaa köyhempiin kehitysmaihiin tehtävien eettisten sijoitusten lisääntymiseen, tuen voimassaoloaika lyhennetään. Kun Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset katsovat, että kyseiset markkinat ovat tarpeeksi kehittyneet, valtio luopuu CDC:n omistusosuudestaan, johon verovapautus liittyy. Toisaalta jos markkinat eivät kehity riittävästi, kilpailun vääristyminen on rajoitetumpaa ja tuen kestolla on vähäisempi merkitys.

- (32) Komissio viittasi myös Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 pidettyyn Eurooppa-neuvoston kokoukseen, jossa jäsenvaltioita kehoitettiin alentamaan valtiontukien kokonaismäärää, sekä Euroopan unionin ja OECD:n aloitteisiin, joilla hillitään haitallista verokilpailua. Barcelonan Eurooppa-neuvoston kokouksessa jäsenvaltioita kehoitettiin myös kohdistamaan valtiontuet todettuihin markkinahäiriöihin. Ilmoitetun toimenpiteen tarkoitus ei ole myöskään keskittää liiketoimintaa yhteen jäsenvaltioon eikä sillä odoteta olevan tällaista vaikutusta. CDC:hen sijoitaviin yhteisöihin sovelletaan niiden oman aseman mukaista verokohtelua, joten niillä ei ole syytä vaihtaa toimipaikkansa sijaintia CDC-Investcon verovapautuksen vuoksi.

- (33) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään komissio epäili myös sitä, voiko CDC:n "vaikutuspiiriin" kuulua maita, joiden odotetaan liittyvän Euroopan unioniin vuonna 2004. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset varmistavat, että CDC ei sijoita maihin, joista on tullut EU:n jäsenvaltioita. Tämä epäily on näin ollen poistunut. CDC:n vaikutuspiiriin ei myöskään kuulu ETA-valtioita.

(34) Komissio pysyy kannassaan, jonka mukaan varsinkaan verotukia ei pidä myöntää määräämättömäksi ajaksi. Komissio kuitenkin katsoo, että tuki voidaan poikkeuksellisesti hyväksyä 20 vuodeksi. Koska se on luonteeltaan erityinen, Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset aikovat poistaa tuen heti kun sitä ei enää tarvita. Lisäksi kilpailun rajoittuminen on vähäistä eikä kolmansilta ole tullut asiaa koskevia huomautuksia. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat pyytäneet hyväksyntää pidemmälle ajanjaksolle. Tätä voidaan arvioida paremmin myöhempana ajankohtana markkinoiden kehityksen perusteella. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset voivat halutessaan ilmoittaa komissiolle tuen voimassaolon jatkamisesta, kun sitä on myönnetty ensimmäiset kymmenen vuotta.

4.2.2 Varojen sitouttaminen Mancoon viideksi vuodeksi

- (35) Komissio katsoo, että CDC Group plc:n uudelleenjärjestely on asianmukainen toimenpide nykyisissä markkinaolosuhteissa ja se helpottaa tukijärjestelmän tavoitteen saavuttamista, joka on saada yksityiset sijoittajat sijoittamaan yrityksiin köyhemmissä kehityksissa. Rahastoyhtiön ja rahastoperheen muodostama rakenne on yleisesti tunnustettu kansainvälisellä omaisuudenhoitoalalla.
- (36) Komissio toteaa myös, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mielestä CDC-Investcon on sitouduttava sijoittamaan tiettyihin Mancon hoitamiin rahastoihin uuden järjestelmän viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana. Näin Mancolle taataan tuloja hallinnointipalkkioista. Komissio myöntää, että Mancon toiminnan alkuvaiheen elinkelpoisuus on turvattava, koska Yhdistynyt kuningaskunta toteuttaa kehitysyhteistyöpolitiikkaansa kyseisen yrityksen kautta.
- (37) Komissio katsoo, että varojen sitouttamisen viideksi vuodeksi voidaan katsoa olevan suhteessa siihen liittyvään kehitysyhteistyötavoitteeseen. Mancolle myönnettävän tuen voidaan katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Tämä päätös on myös yhdenmukainen perustamissopimuksen 178 artiklan kanssa, jonka mukaan yhteisö ottaa 177 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden huomioon sellaisessa toteuttamisessaan politiikassa, joka on omiaan vaikuttamaan kehitysmaihin.

5. PÄÄTELMÄ

- (38) Komissio toteaa, että CDC-Investcolle verovapautuksena myönnetty tuki soveltuu yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Tässä vaiheessa tuki voidaan kuitenkin hyväksyä vain 20 vuodeksi sen voimaantulosta. Kun tukea on sovellettu kymmenen vuotta, Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset voivat ilmoittaa sen voimassaolon jatkamisesta alkuperäistä 20:tä vuotta pidemmäksi ajaksi.

(39) Myös tuki, joka myönnetään Mancolle CDC-Investcon sitoumuksena sijoittaa tiettyihin Mancon perustamiin rahastoihin, soveltuu yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Tuki voidaan hyväksyä viiden vuoden ajanjaksolle, jota myös ilmoitus koski.

(40) Komissio pitää erittäin tärkeänä käynnissä olevaa haitallisten verokäytänteiden torjuntaa sekä Euroopan unionin (menettelysääntöjä käsittelevä työryhmä) että OECD:n tasolla (haitallisia verokäytänteitä koskeva OECD:n foorumi). Koska CDC sijoittaa aktiivisesti vain kolmansiin maihin, tukijärjestelmä näyttää olevan tässä suhteessa unionin lähestymistavan mukainen. Komissio seuraa tiiviisti tilanteen kehittymistä Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten vuosittain toimittamien kertomusten avulla,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN

1 artikla

Tammikuun 17 päivänä 2001 ilmoitettu valtiontuki, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset aikovat myöntää vuoden 1999 CDC-lain nojalla verovapautuksen muodossa sijoitusyhtiölle (jonka alustava nimi on CDC-Investco), joka perustetaan CDC Group plc:n uudelleenjärjestelyn kautta, soveltuu yhteismarkkinoille EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

Verovapautus hyväksytään alustavasti 20 vuodeksi sen voimaantulosta.

Valtiontuki, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset aikovat myöntää CDC Group plc:n uudelleenjärjestelyn kautta perustettavalle rahastoyhtiölle (jonka alustava nimi on Manco) sijoitusyhtiön (jonka alustava nimi on CDC-Investco) sitoumuksena sijoittaa varoja tiettyihin rahastoihin, soveltuu yhteismarkkinoille EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Tuki hyväksytään viideksi vuodeksi kyseisten kahden yrityksen välisen sopimuksen voimaantulosta.

Näin ollen tuki hyväksytään edellä mainituksi ajaksi.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneelle kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 5 päivänä maaliskuuta 2003.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen